

УДК 636.2.034.082

ВИРОБНИЦТВО СЕЛЕНВІСНИХ ХАРЧОВИХ ЯЄЦЬ ЗА ВВЕДЕННЯ В РАЦІОН КУРЕЙ ЗЕЛЕНОЇ МАСИ ЕЙХОРНІЇ

С. О. Сідашова, к. с.-г. н., біотехнолог-консультант, С. С. Мкртчян, директор
sidashova2020@ukr.net

Експериментальне ФГ «У Самвела», Одеська обл.

На сьогодні, з огляду на складну економічну ситуацію в Україні, курячі яйця як відносно недорогий продукт харчування посідають важливе місце в раціоні більшості населення. Тому якості і біологічній повноцінності цього щоденного продукту харчування приділяють велику увагу. Завдання збагачення жовтка яєць таким важливим мікроелементом, як Селен, що має високу антиоксидантну та детоксикаційну активність, більшість птахоферм вирішує введенням до раціону курей-несучок технологічних кормових добавок з вмістом Селену, який пройшов спеціальну технологічну обробку. Але навіть у такому вигляді частина Селену не засвоюється організмом птахів. Останнім часом практики птахівництва звертають увагу на шкідливу дію технологічних добавок на здоров'я курей за введення виробниками низки хімічних сполук, які здешевлюють собівартість продукту, але негативно впливають на здоров'я несучок та якість харчових яєць.

Метою нашого дослідження була перевірка альтернативної можливості виробництва селенвісних курячих яєць через збагачення раціону несучок зеленою масою ейхорнії одночасно з впоюванням хлорели.

Виробничий експеримент було проведено протягом зими 2017 р. в умовах птахоферми експериментального ФГ в Одеській області на товарному поголів'ї гібридних курей яєчних порід у віці 70 тижнів. Утримання було клітковим (типовий проект), мікроклімат приміщення був регульованим і відповідав чинним зоогігієнічним нормативам. Раціон курей складався з зерноsumіші, приготованої в кормоцеху господарства згідно з чинними вимогами до комбікорму несучок з високою продуктивністю (ОР). Кури дослідної групи (10 673 гол.) протягом всього періоду годівлі додатково до раціону отримували 10 г подрібненої зеленої маси ейхорнії (розмір часточок $\leq 0,5-0,5-0,5$ см), яку було вирощено в біоводоймі у парнику господарства. Все поголів'я курей протягом періоду вирощування і яйценосності через автонапувалки отримувало по 20 мл суміші хлорели, виготовленої в умовах фермерського господарства відповідно до вимог (ТУ У 03.0-37613791-001:2017). Яйця курей контрольної та експериментальної груп були досліджені на вміст селену в жовтках з використанням рентгенофлуоресцентного методу в сертифікованій лабораторії (лабораторія хімічного аналізу ІЕКВМ НААН, Харків).

Як показав аналіз результатів хімічного дослідження яєць в дослідній групі, в лютому вміст Селену в жовтках відповідав $0,51 \pm 0,04-0,56 \pm 0,02$ мг/кг, а в березні — відповідно, $0,54 \pm 0,02$. У контрольній групі в складі жовтка визначено тільки $0,11 \pm 0,01$ мг/кг Селену. За висновками лабораторії, яка проводила визначення, вміст Селену не перевищував максимально допустимого рівня (1,00 мг/кг) і відповідав вимогам щодо збагачених Селеном яєць ($\geq 0,316$ мг/кг Селену). Відхилень за вмістом інших хімічних речовин в яйцях курей дослідної групи не встановлено.

Результати виробничого дослідження показали, що введення в раціон несучок зеленої маси ейхорнії позитивно вплинуло на показник вмісту селену в жовтках. Треба зауважити, що дані отримані на тлі постійного впоювання поголів'я водою з хлорелою, що свідчить про сукупний вплив цих двох чинників. Застосування в годівлі курей культури ейхорнії висвітило альтернативний екологічний напрям виробництва збагачених Селеном яєць, але для уточнення технології потрібні глибші дослідження.